

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē bālakāṇḍē

॥ daśamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ daśamaḥ sargaḥ ॥

ṛṣyaśṛṅgasyāṅgadēśa āgamaṇaṃ śāntayā saha vivāhaśca

sumantraścōditō rājñā
prōvācēdaṃ vacastadā |
yatharṣyaśṛṅgastvānītō
yēnōpāyēna mantribhiḥ |
tanmē nigaditaṃ sarvaṃ
śṛṇu mē mantribhiḥ saha || 1.10.1 ||

rōmapādamuvācēdaṃ
sahāmātyaḥ purōhitaḥ |
upāyō nirapāyō'ya -
masmābhirabhicintitaḥ || 1.10.2 ||

ṛṣyaśṛṅgō vanacara -
stapaḥsvādhyāyasamyutaḥ |
anabhijñastu nārīṇāṃ
viṣayāṇāṃ sukhasya ca || 1.10.3 ||

indriyārthairabhimatai -
rnaracittapramāthibhiḥ |

puramānāyayiṣyāmaḥ

kṣipraṃ cādhyavasīyatām || 1.10.4 ||

gaṇikāstatra gacchantu

rūpavatyaḥ svalaṅkṛtāḥ |

pralōbhya vividhōpāyai -

rānēṣyantīha satkṛtāḥ || 1.10.5 ||

śrutvā tathēti rājā ca

pratyuvāca purōhitam |

purōhitō mantriṇaśca

tadā cakruśca tē tathā || 1.10.6 ||

vāramukhyāstu tacchrutvā

vanaṃ praviviśurmahat |

āśramasyāvidūrē'smin

yatnaṃ kurvanti darśanē || 1.10.7 ||

ṛṣēḥ putrasya dhīrasya

nityamāśramavāsinaḥ |

pituḥ sa nityasantuṣṭō

nāticakrāma cāśramāt || 1.10.8 ||

na tēna janmaprabhṛti

dr̥ṣṭapūrvam tapasvinā |

strī vā pumān vā yaccānyat

sattvaṃ nagararāṣṭrajam || 1.10.9 ||

tataḥ kadācit taṃ dēśa -

mājagāma yadṛcchayā |

vibhāṇḍakasutastatra

tāścāpaśyad varāṅganāḥ || 1.10.10 ||

tāścitravēśāḥ pramadā

gāyantyō madhurasvaram |

ṛṣiputramupāgamyā

sarvā vacanamabruvan || 1.10.11 ||

kastvaṃ kiṃ vartasē brahma -

jñātumicchāmahē vayam |

ēkastvaṃ vijanē dūrē

vanē carasi śaṃsa naḥ || 1.10.12 ||

adr̥ṣṭarūpāstāstēna

kāmyarūpā vanē striyaḥ |

hārdāttasya matirjātā

ākhyātuṃ pitaraṃ svakam || 1.10.13 ||

pitā vibhāṇḍakō'smākaṃ

tasyāhaṃ suta aurasāḥ |

ṛṣyaśṛṅga iti khyātaṃ

nāma karma ca mē bhuvi || 1.10.14 ||

ihāśramapadō'smākaṃ

samīpē śubhadarśanāḥ |

kariṣyē vō'tra pūjāṃ vai

sarvēśāṃ vidhipūrvakam || 1.10.15 ||

ṛṣiputravacaḥ śrutvā

sarvāsāṃ matirāsa vai |

tadāśramapadaṃ draṣṭuṃ

jagmuḥ sarvāstatō'ṅganāḥ || 1.10.16 ||

gatānāṃ tu tataḥ pūjā -

mṛṣiputraścakāra ha |

idamardhyamidaṃ pādya -

midam mūlaṃ phalaṃ ca naḥ || 1.10.17 ||

pratigrhya tu tāṃ pūjāṃ

sarvā ēva samutsukāḥ |

ṛṣērbhītāśca śīghraṃ tu

gamanāya matiṃ dadhuḥ || 1.10.18 ||

asmākamapi mukhyāni

phalānīmāni hē dvija |

grhāṇa vipra bhadraṃ tē

bhakṣayasva ca mā ciram || 1.10.19 ||

tatastāstaṃ samāliṅgya

sarvā harṣasamanvitāḥ |

mōdakān pradadustasmai

bhakṣyāṃśca vividhāñchubhān || 1.10.20 ||

tāni cāsvādya tējasvī

phalānīti sma manyatē |

anāsvāditapūrvāṇi

vanē nityanivāsinām || 1.10.21 ||

āpṛcchya ca tadā vipraṃ

vratacaryāṃ nivēdya ca |

gacchanti smāpadēśāttā

bhītāstasya pituḥ striyaḥ || 1.10.22 ||

gatāsu tāsu sarvāsu

kāśyapasyātmajō dvijaḥ |

asvasthahṛdayaścāsīd

duḥkhācca parivartatē || 1.10.23 ||

tatō'parēdyustaṃ dēśa -

mājagāma sa vīryavān |

vibhāṇḍakasutaḥ śrīmān

manasācintayanmuhuh || 1.10.24 ||

manōjñā yatra tā dṛṣṭā

vāramukhyāḥ svalaṅkṛtāḥ |

dṛṣṭvaiva ca tatō vipra -

māyāntaṃ hr̥ṣṭamānasāḥ || 1.10.25 ||

upasṛtya tataḥ sarvā -

stāstamūcuridaṃ vacaḥ |

ēhyāśramapadaṃ saumya

asmākamiti cābruvan || 1.10.26 ||

citrāṇyatra bahūni syu -

rmūlāni ca phalāni ca |

tatrāpyēṣa viśēṣēṇa

vidhirhi bhavitā dhruvam || 1.10.27 ||

śrutvā tu vacanaṃ tāsāṃ

sarvāsāṃ hṛdayaṅgamam |

gamanāya matiṃ cakrē

taṃ ca ninyustathā striyaḥ || 1.10.28 ||

tatra cānīyamānē tu

viprē tasmin mahātmani |

vavarṣa sahasā dēvō

jagat prahlādayaṃstadā || 1.10.29 ||

varṣēṇaivāgataṃ vipraṃ

tāpasaṃ sa narādhipaḥ |

pratyudgamyā munim prahvaḥ

śirasā ca mahim gataḥ || 1.10.30 ||

arghyaṃ ca pradadau tasmai

nyāyataḥ susamāhitaḥ |

vavrē prasādaṃ viprēndrā -

nmā vipraṃ manyurāviśēt || 1.10.31 ||

antaḥpuraṃ pravēśyāsmāi

kanyāṃ dattvā yathāvidhi |

śāntāṃ śāntēna manasā

rājā harṣamavāpa saḥ || 1.10.32 ||

ēvaṃ sa nyavasat tatra

sarvakāmaiḥ supūjitaḥ |

ṛṣyaśṛṅgō mahātējāḥ

śāntayā saha bhāryayā || 1.10.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

bālakāṇḍē daśamaḥ sargaḥ ||